

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра «Охорони праці і навколишнього середовища»
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 6 – «Захист здоров'я та життя людини з основами охорони праці»
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: міжнародний бізнес
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 292 міжнародні економічні відносини
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 29 міжнародні відносини
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
«Охорони праці і навколишнього
середовища»
(найменування кафедри)

Протокол № __ від __.__.20__ р.

м. Запоріжжя 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>ВК 6 – «Захист здоров'я та життя людини з основами охорони праці»</i>
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>
Викладач	<i>Журавель М. О., старший викладач; Скуйбіда О. Л., к.т.н, доцент; Петрищев А.С., к.т.н, доцент;</i>
Контактна інформація викладача	<i>Телефон: 0617698359, E-mail: kafedra_opnc@zntu.edu.ua</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>Предметна аудиторія кафедри</i>
Обсяг дисципліни	<i>Кількість годин: – 90, кредитів – 3, Розподіл годин: - денна ф.н. (лекції – 14, лабораторні – 14, інші види занять – 2, самостійна робота – 60); - заочна ф.н. (лекції – 4, лабораторні – 2, самостійна робота – 84) Вид контролю – диференційований залік</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<p><i>Постреквізити: Цивільний захист і охорона праці в галузі.</i></p> <p><i>Конкретні теми: Змістовий модуль 1. Тема 1. Правове регулювання цивільного захисту України. Тема 2. Єдина державна система цивільного захисту, її складові, завдання та режими функціонування. Тема 3. Планування заходів цивільного захисту. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Тема 4. Спостереження та лабораторний контроль. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайну ситуацію. Тема 5. Надзвичайні ситуації мирного часу та особливого періоду, їх вплив на безпеку населення України. Тема 6. Забезпечення заходів і дій в межах завдань єдиної системи цивільного захисту. Тема 7. Спеціальна функція у сфері цивільного захисту. Змістовий модуль 2. Тема 1 Міжнародні норми та основні нормативно-правові акти України в галузі охорони праці. Система управління охороною праці. Тема 2. Аналіз причин прояву потенційних небезпек під час виконання посадових обов'язків та проведення досліджень в сфері міжнародного бізнесу. Тема 3. Заходи захисту персоналу під час виконання посадових обов'язків та проведення досліджень в сфері міжнародного бізнесу.</i></p> <p><i>Загальні компетентності: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати в команді; здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</i></p> <p><i>Фахові компетентності: здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства; здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн; здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.</i></p>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p><i>Доцільність вивчення матеріалу дисципліни “Захист здоров'я та життя людини з основами охорони праці” полягає у визначенні аспектів досягнення безпечного перебування людини в природному, техногенному, соціальному середовищах під час різних процесів. При цьому формуються знання про захищеність життя і діяльності особистості, як індивідуально, так і в колективі в сфері міжнародних відносин серед представників широкого складу бізнес-культур та професійних груп різного рівня. Разом з цим відбувається розширення уявлень щодо факторів небезпеки для здоров'я людини природного та штучного характеру у середовищі перебування. Аналізуються умови, що можуть призвести до травм або погіршення здоров'я. Вивчення дисципліни дозволяє закласти основу знань щодо системи правових, організаційно-технічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, що спрямовані на збереження здоров'я і працездатності людини в процесі праці, в тому числі з</i></p>	

врахуванням міжнародних нормативних документів та угод.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

а) загальні компетентності:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК04. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК09. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

б) фахові компетентності:

СК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.

СК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

РН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

РН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Надання знань, умінь та компетенцій (здатностей), що забезпечить ефективність професійної діяльності в сфері міжнародних відносин серед представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня в площині дотримання норм та правил охорони праці щодо чинного законодавства разом із підвищенням рівня відповідальності за власні здоров'я і безпеку, а також здоров'я та безпеку колективу в цілому на засадах цінування різноманітності

особистостей, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

5. Завдання вивчення дисципліни

- здобути навички щодо забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єкту господарювання в умовах прийняттого ризику в сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема;
- сформувати у студента розуміння причин виникнення техногенних та природних небезпек, що можуть мати негативні наслідки на міжнародному рівні в умовах глобалізації;
- підвищити здатність студента до прийняття виважених рішень, спрямованих на зниження небезпеки виникнення надзвичайної ситуації;
- підвищення рівня готовності студента до послідовних та обґрунтованих дій в умовах підвищеної небезпеки або надзвичайної ситуації;
- забезпечити усвідомлення студентом необхідності обов'язкового дотримання на виробництві правил з охорони праці, в тому числі з врахуванням міжнародних нормативних документів та угод.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Захист здоров'я та життя людини.

Тема 1. Загальні основи безпеки здоров'я та життєдіяльності людини. Тема 2. Ризик як оцінка небезпеки. Тема 3. Небезпеки глобального характеру та надзвичайні ситуації. Тема 4. Надзвичайні ситуації техногенного характеру. Тема 5. Надзвичайні ситуації природного характеру та поведінка людини. Тема 6. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та захист від них. Тема 7. Управління системою цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій. Тема 8. Підготовка до надзвичайної ситуації та дії в її умовах. Менеджмент безпеки.

Змістовний модуль 2. Основи охорони праці.

Тема 1. Правова та організаційна складова охорони праці. Законодавча та нормативна база України про охорону праці. Тема 2. Державне управління охороною праці. Управління охороною праці на підприємстві. Тема 3. Проведення розслідування виробничих нещасних випадків та ведення їх обліку. Порядок розслідування професійних захворювань і аварій на виробництві. Тема 4. Профілактика виробничих травм, професійних захворювань. Нещасні випадки виробничого характеру. Тема 5. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Тема 6. Загальні аспекти щодо вимог безпеки. Виробнича безпека. Електробезпека. Тема 7. Пожежна безпека.

7. План вивчення навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі			
		Лекції	Лабораторні заняття	Інші види занять	Індивідуальна робота студентів	Самостійна робота студентів		Лекції (год.)	Лабораторні заняття (год.)	Самостійна робота студентів (год.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Змістовий модуль 1 – «Захист здоров'я та життя людини»											
Тема 1. Загальні основи безпеки здоров'я та життєдіяльності людини.	4	2				2		4	1		3
Тема 2. Ризик як оцінка небезпеки.	4	2	2					4	1		3
Тема 3. Небезпеки глобального характеру та надзвичайні ситуації.	6	1				2	3	6		1	5
Тема 4. Надзвичайні ситуації техногенного характеру.	14	1	4			4	5	14			14
Тема 5. Надзвичайні ситуації природного характеру та поведінка людини.	5					2	3	5			5
Тема 6. Надзвичайні ситуації соціально-	4					2	2	4			4

політичного характеру та захист від них.										
Тема 7. Управління системою цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій.	4				2	2	4			4
Тема 8. Підготовка до надзвичайної ситуацій та дії в її умовах. Менеджмент безпеки.	4				2	2	4			4
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6	0	16	17	45	2	1	42
Змістовий модуль 2 – «Основи охорони праці»										
Тема 1 Правова та організаційна складова охорони праці. Законодавча та нормативна база України про охорону праці.	4	1			1	2	4			4
Тема 2 Державне управління охороною праці. Управління охороною праці на підприємстві.	4	1			2	1	4			4
Тема 3 Проведення розслідування виробничих нещасних випадків та ведення їх обліку. Порядок розслідування професійних захворювань і аварій на виробництві.	4	1			2	1	4	1		3
Тема 4 Профілактика виробничих травм, професійних захворювань. Нещасні випадки виробничого характеру.	5	1			2	2	5			5
Тема 5 Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.	18	4	8	2	2	2	18	1	1	16
Тема 6 Загальні аспекти щодо вимог безпеки. Виробнича безпека. Електробезпека.	6				3	3	6			6
Тема 7 Пожежна безпека. Основні поняття та складові пожежної безпеки.	4				2	2	4			4
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8	2	14	13	45	2	1	42
Усього годин:	90	14	14	2	30	30	90	4	2	84

8. Самостійна робота

Самостійна робота включає вивчення лекційних матеріалів, виконання лабораторних та практичних робіт, отримання індивідуального завдання. Кількість годин вказана в розділі 7. Графік консультативної допомоги та розклад контрольних заходів здобувач отримує на кафедрі.

9. Система та критерії оцінювання курсу

Оцінка якості засвоєння навчальної програми з вибіркової дисципліни «Захист здоров'я та життя людини з основами охорони праці» включає поточний контроль успішності засвоєння матеріалів та складання підсумкового диференційованого заліку.

Для денної форми навчання поточний контроль передбачає контроль засвоєння теоретичних матеріалів, проведення лабораторних занять, РГР з курсу «Захист здоров'я та життя людини з основами охорони праці», двох письмових модульних контрольних робіт у формі тестів.

Для заочної та дистанційної форм навчання поточний контроль передбачає проведення лабораторних занять та двох письмових КРС.

До диференційованого заліку допускаються лише студенти, які виконали у повному обсязі усі види навчальних занять (практичні, лабораторні, РГР та МКР), передбачених робочою навчальною програмою, та які вони мали виконати під час відпрацювання навчального матеріалу.

Успішність засвоєння дисципліни визначається за допомогою рейтингової системи оцінювання.

Підсумкова оцінка якості засвоєння навчальної програми визначається за результатами

диференційованого заліку, який проводиться письмово у формі тестів в два етапи: за матеріалами першого змістовного модулю «Захист здоров'я та життя людини» і за матеріалами другого змістовного модулю «Основи охорони праці», як середня.

Студент, який на протязі семестру до проведення підсумкового контролю проявив старанність, своєчасно виконав та звітував з поточних навчальних завдань, може отримати відповідну позитивну підсумкову оцінку без складання підсумкового диференційованого заліку, тобто «автоматом». за результатами поточного контролю.

Поточне тестування та самостійна робота																	Середня
Змістовий модуль № 1									Змістовий модуль № 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Сума	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Сума	100
15	20	10	35	5	5	5	5	100	10	10	10	10	40	10	10	100	

T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90-100	A	відмінно	
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Політика курсу

Політика курсу базується на Положенні про систему забезпечення НУ «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості).
Режим доступу:

http://www.zntu.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_zabezpechennia_yakosti.pdf

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Перескладання модулів (рубіжний контроль) відбувається тільки при наявності поважної причини пропуску із обов'язковим дозволом деканату.

Політика щодо академічної доброчесності: Дотримання академічної доброчесності

здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань. Списування під час рубіжного контролю та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії.

В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. інш.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій - виходити на онлайн-консультацію.

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».